

УДК 165.172

Стрілець Б.С., ст. гр. ЕК-17-1мд, Товарниченко В.О., доц., к.філос.н. – науковий керівник

РАЦІОНАЛІСТИЧНА ТЕОРІЯ ПІЗНАННЯ

Запорізька державна інженерна академія, кафедра УСФН

Передумовами виникнення нового періоду розвитку філософії, філософії нового часу, стає ряд історичних подій на території всієї Європи. Період XVI-XVIII століття характеризується зародженням і становлення капіталістичних виробничих відносин. У XVI столітті відбувається буржуазна революція в Нідерландах, у XVII столітті - розгортається в Англії, в XVIII ст. - французька буржуазна революція, та інші виступи народних мас прискорюють процес розкладу феодальних відносин, згодом духовна диктатура церкви була підірвана. У кінці XVII ст. та в першій половині XVIII ст. в Західній Європі формуються прогресивні напрями у філософії, що були пов'язані з досягненнями природознавства і ворожі середньовічній схоластиці. Філософія на континенті виступала як раціоналізм, англійська філософія - як емпіризм. Ідеалом знання як емпіризм, так і раціоналізм вважали математику. Принцип раціоналізму поділяють чи підтримують як матеріалісти, так і ідеалісти. Основним представником раціоналізму є дуаліст Декарт був вимушений визнати, що нематеріальна субстанція має в собі спочатку природжені ідеї. Виходячи з того, що природжені ідеї - це ще не готові істини, а припущення розуму, він вважав, що в пізнанні головна роль належить розуму. На відміну від дуалістичної філософії Р. Декарта, філософія голландського мислителя Спінози є вченням про єдину всеосяжну субстанцію. Разом з тим він визнавав вроджену здатність здобувати знання. Завдання людини полягає в тому, щоб удосконалювати цю вроджену здатність до набуття знань.